BESTUURSVERSLAG 2021
LIJN 83

Inclusief verslag intern toezicht

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**

1. Het schoolbestuur **4**

1.1 Profiel 4

1.2 Organisatie 5

2. Verantwoording van het beleid **10**

2.1 Onderwijs & Kwaliteit 10

2.2 Personeel & Professionalisering 19

2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken 20

2.4 Financieel beleid 21

2.5 Continuïteitsparagraaf 24

3. Verantwoording van de financiën **29**

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief 30

3.2 Staat van baten en lasten en balans 31

3.3 Financiële positie 33

Verslag intern toezicht **35**

Samenstelling intern toezicht 35

Hoe het toezicht is vormgegeven 35

TOEZIEN IN 2021 35

Activiteiten in 2021 38

Good governance en professionalisering Raad van Toezicht 39

Voorwoord

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het bestuur van Lijn 83 primair onderwijs. Dit bestuursverslag bestaat uit drie hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat informatie over Stichting Lijn 83 primair onderwijs (verder te noemen Lijn 83). Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. Het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van Lijn 83. Ook bevat het bestuursverslag het verslag van het intern toezicht.

2021 is in meerdere opzichten een bijzonder jaar geweest voor Lijn 83. De coronapandemie heeft, vanaf maart 2020, een grote invloed op ons primair proces, het leren van onze leerlingen en het dagelijks werk van onze medewerkers. In december 2020 werd er een harde lockdown, met een sluiting van de scholen, afgekondigd die uiteindelijk tot februari 2021 heeft geduurd. Daarnaast hebben de scholen te maken met wisselende (quarantaine) regels die van grote invloed zijn op ons primair proces. De meerderheid van de geplande (netwerk) bijeenkomsten en vergaderingen waarin onze medewerkers samenwerken, afstemmen en professionaliseren zijn in 2020 online georganiseerd. Het jaarplan 2021 is vanwege de lockdown al in maart 2021 aangepast. Het voor 2021 voorgenomen professionaliseringsthema van de directeurenraad om te groeien in haar rol als programmateam en de opstart van de ontwikkelgroepen werd door de pandemie en het online-werken vertraagd. Gelukkig is deze professionalisering aan het begin van schooljaar 2021-2022 weer voortvarend opgepakt. Daarnaast werden ook andere werkgroepen, zoals bijvoorbeeld het net gestarte IB-netwerk Lijn 83, geraakt door de maatregelen. Deze overleggen zijn digitaal voortgezet. De herinrichting, waaronder de bemensing van de diverse (nieuwe) functies op het bestuurskantoor is afgerond in dit jaar. Ook zijn diverse bedrijfsvoeringsprocessen aangepakt en verbeterd in 2021. Onze bedrijfsprocessen dienen ondersteunend te zijn aan ons primair proces, waardoor er onderwijs van hoge kwaliteit ontstaat.

Door de steeds veranderende omstandigheden is er veel van de medewerkers van Lijn 83 gevraagd en daarom spreek ik hier mijn trots uit op de resultaten die samen zijn bereikt. Het proces waarin Lijn 83 zich ontwikkeld naar de professionele onderwijsorganisatie die we willen zijn heeft zeker niet stilgestaan. Onze medewerkers zijn flexibel en creatief en zorgen ondanks de moeilijke omstandigheden voor goed onderwijs. Het Samen Krachtig Leren wordt ingezet zodat de kinderen van de Kop van Noord Limburg wereldburgers worden.
Een voorbeeld van het leren vermogen (bouwsteen léér-kracht)binnen Lijn 83 is de evaluatie van de eerste schoolsluiting in 2020 die heeft geleid tot een kwaliteitsverbetering van ons ‘onderwijs op afstand’ in de tweede schoolsluiting in 2021.

Lijn 83 wil in 2022 door blijven gaan op de ingeslagen weg. Een onderwijsstichting waarin samen krachtig leren leidt tot onderwijs van hoge kwaliteit.

2021, een jaar dat veel gevergd heeft, maar ook een jaar dat het belang heeft getoond van ons motto Samen krachtig leren!

Michiel Leijser,
Voorzitter College van Bestuur
Datum: 4 februari 2022

1. Het schoolbestuur

De Stichting Lijn 83 primair onderwijs (Lijn 83) is een schoolbestuur dat op 1 januari 2015 is ontstaan uit een fusie van twee stichtingen. Lijn 83 vormt het bevoegd gezag van veertien basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs. De scholen staan in de plaatsen; Mook, Molenhoek, Middelaar, Milsbeek, Ottersum, Ven-Zelderheide, Heijen, Gennep, Afferden, Siebengewald, Nieuw Bergen, Well en Wellerlooi.
Op 1 oktober 2021 bezochten ca. 2.150 leerlingen een Lijn 83 school en er werken ca. 325 medewerkers (190 fte).

1.1 PROFIEL

Missie & visie
Het strategisch beleidsplan van Lijn 83 is in 2019 vastgesteld voor de periode 2020-2024.

Missie:
Waar staat Lijn 83 voor?
Kinderen ontplooien hun talenten bij Lijn 83. Kinderen en medewerkers groeien met elkaar uit tot veerkrachtige en betekenisvolle mensen. Lijn 83 is nieuwsgierig en onderzoekend en stimuleert deze houding waardoor kinderen en organisatie zich ontwikkelen.

Lijn 83 werkt vanuit kernwaarden, die zichtbaar zijn in de organisatie en in het gedrag van medewerkers:
Vertrouwen.
Ontwikkelgericht.
Verbinding.
Reflectief.

Om invulling te geven aan deze kernwaarden, gaat Lijn 83 uit van de volgende kernkwaliteiten:
Uitgaan van het belang van het kind.
Betekenisvol onderwijs.
Op verbetering gerichte organisatie.
Samenwerken.

Visie:
Waar gaat Lijn 83 voor?
De visie van Lijn 83 bestaat uit zes bouwstenen deze vormen het fundament voor het strategisch plan van Lijn 83 en het schoolplan.
Delen = vermenigvuldigen
Gearmd met omgeving
Lef!
LEER-kracht
Met open vizier
Wereldkinderen

Motto Lijn 83
Samen krachtig leren
www.samenkrachtigleren.nl

Strategisch beleidsplan
Voor het jaar 2021 zijn er door Lijn 83 en haar scholen verschillende (verbeter)doelen vastgesteld. Deze verbeterdoelen komen voort uit de beleidsthema's uit het strategisch plan. De te onderscheiden beleidsthema's binnen het strategisch plan zijn:
- Onderwijstoekomst Lijn 83
- Professionele cultuur
- Partnerschap
- Bedrijfsvoering
- ICT en leren

Strategische koers en plan 2020-2024
Strategische Koers Lijn 83
Strategisch plan:
Strategisch plan Lijn 83

Toegankelijkheid & toelating
In 2021 is stichtingsbreed toelatingsbeleid opgesteld. Hierin wordt de aanmeldprocedure, leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, toelating en weigering in het kader van een te verwachten ernstige verstoring van rust en orde besproken. Toelatingsbeleid basisscholen Lijn 83.

1.2 ORGANISATIE

Contactgegevens
Stichting Lijn 83 primair onderwijs
De Grens 35b
6598 DK Heijen
0485-540939
info@lijn83po.nl
www.lijn83po.nl
Bestuursnummer: 37663

Bestuur

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald/onbetaald	Aandachtsgebied en/of commissies
Michiel Leijser	Voorzitter College van Bestuur	Bestuurslid Teachers4Teachers	

Overzicht scholen:
Educatieve cluster 1
Educatief Cluster De Drie Vijvers en Sterrenschool Eigenwijs
• Sterrenschool EigenWijs
    o Adres: Bouwsteeg 1, 6587 AW Middelaar
    o Website: https://www.sterrenschooleigenwijs.nl
    o Scholen op de kaart: Sterrenschool Sterrenschool EigenWijs
- Basisschool De Drie Vijvers
    - Adres: Schoolstraat 2, 6596 AP Milsbeek
    - Website: https://www.dedrievijvers.nl/
    - Scholen op de kaart: De Drie Vijvers

Educatief Cluster Vitusschool en Catharinaschool
- Catharinaschool
    - Adres: Catharinastraat 47, 5856 AS Wellerlooi
    - Website: https://www.bscatharina.nl/
    - Scholen op de kaart: Catharina
- Vitusschool
    - Adres: Kasteellaan 23, 5855 AD Well
    - Website: https://www.vitusschool.nl/
    - Scholen op de kaart: Vitusschool

[1] Een educatief cluster is een samenwerking tussen de teams van meerdere scholen. Educatieve clustering biedt de mogelijk om intensiever samen te werken om daarmee een professioneel team te vormen en goed onderwijs te verzorgen op de scholen. Lijn 83 is in 2019 gestart met twee educatieve clusters.

Basisscholen
- Adalbert basisschool
    - Adres: Koningin Julianastraat 5A, 6585 XP Mook
    - Website: https://www.adalbertbs.nl/
    - Scholen op de kaart: Adalbert
- Basisschool 't Kendelke
    - Adres: Kendelweg 1, 5853 EL Siebengewald
    - Website: https://www.kendelke.nl/
    - Scholen op de kaart: 't Kendelke
- Basisschool De Grote Lier
    - Adres: Esdoornlaan 8, 6584 BD Molenhoek
    - Website: https://www.degrotelier.nl/
    - Scholen op de kaart: De Grote Lier
- Basisschool de Ratel
    - Adres: 2e Dwarsweg 77, 6591 XP Gennep
    - Website: https://www.deratel.nl/
    - Scholen op de kaart: De Ratel
- Basisschool Stella Nova (voorheen Maria Goretti)
    - Adres: Martinushof 21, 6591 DM Gennep
    - Website: https://www.bs-mariagoretti.nl/
    - Scholen op de kaart: Stella Nova
- Basisschool ’t Diekske
    - Adres: Langstraat 6a, 5851 BE Afferden
    - Website: https://www.diekske.nl/
    - Scholen op de kaart: 't Diekske
- Basisschool de Brink
    - Adres: Brink 20, 6595 AN Ottersum
    - Website: https://www.bs-debrink.nl/
    - Scholen op de kaart: De Brink

- Basisschool De Fontein
    - Adres: P. de Hooghstraat 2, 5854 ES Nieuw Bergen
    - Website: https://www.bsdefontein.nl/
    - Scholen op de kaart: De Fontein
- Basisschool De Heggerank
    - Adres: Sleedoornstraat 3, 6598 AX Heijen
    - Website: https://www.deheggerank.nl/
    - Scholen op de kaart: De Heggerank
- Basisschool de Vonder
    - Adres: Kerkvonder 3, 6599 AK Ven-Zelderheide
    - Website: https://www.bs-devonder.nl/
    - Scholen op de kaart: De Vonder

Speciaal basisonderwijs

- SBO De Piramide
    - Adres: Martinushof 21, 6591 DM Gennep
    - Website: https://www.sbo-piramide.nl/
    - Scholen op de kaart: De Piramide

Organisatiestructuur

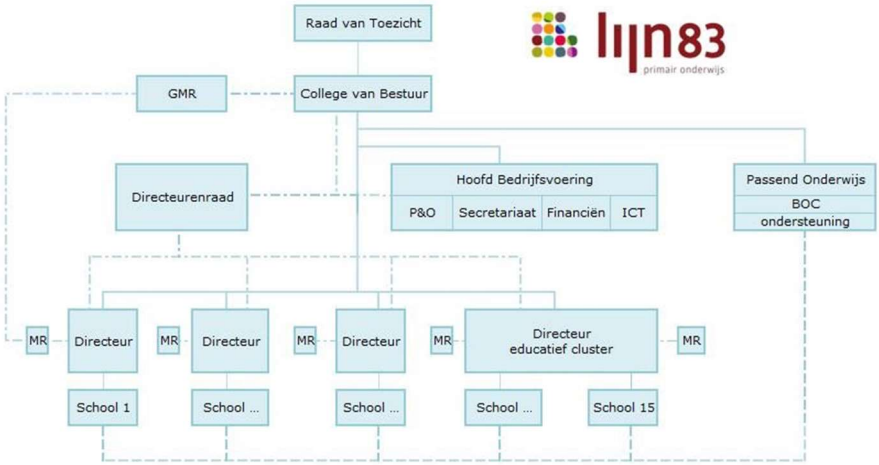

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap (GMR)
In het schooljaar 2020-2021 hadden de volgende leden zitting in de GMR:
Oudergeleding:
• Ludo Penning, voorzitter
• Dimitri Alexiou, vicevoorzitter
• Ilse Verkaart
• Wilma van Rijen
• Dennis de Jager

Personeelsgeleding:
• David Artz
• Kim Verheijen
• Ilse Karis- Steeghs
• Anke Hermsen

De GMR vergaderingen worden gedeeltelijk bijgewoond door de Voorzitter College van Bestuur.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Gemeente Bergen(L)	Huisvesting & ventilatie, VVE, leerlingenzorg
Gemeente Gennep (L)	Huisvesting & ventilatie, VVE, leerlingenzorg
Gemeente Mook & Middelaar	Huisvesting & ventilatie, VVE, leerlingenzorg
SWV PO3101	Lijn 83 maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband Noord-Limburg voor primair onderwijs. Voor meer informatie Samenwerkingsverband Passend Onderwijs
Kinderopvangorganisaties	Verhuur van lokalen. VVE partner.
CPV Ingenium	Vervangingen bij verlof en verzuim.
HAN University of Applied Sciences	Studenten van de HAN lopen stage bij onze scholen. Samenwerking op koppeling theorie en praktijk.
Steam Limburg	Verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven versterken.

Klachtenbehandeling
Er zijn in 2021 4 klachten binnengekomen en deze zijn allen naar tevredenheid afgehandeld en zijn niet als klacht voorgelegd aan de onafhankelijke Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

Klachtenbeleid Lijn 83
Klachtenregeling Lijn 83

Juridische structuur
Lijn 83 is een Stichting.(KvK nr. 41062710)

Governance
Naar aanleiding van de nieuwe Lijn 83 statuten zijn diverse reglementen herzien en aangepast.

- Statuten Lijn 83.
- Bestuursreglement Lijn 83.
- Reglement Raad van Toezicht
    - Reglement Auditcommissie
    - Reglement Onderwijscommissie
    - Reglement Remuneratiecommissie

Functiescheiding
De Code Goed Bestuur benadrukt de verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht binnen organisaties voor primair onderwijs. Lijn 83 werkt met

een Raad van Toezicht-model (two-tier model).

Code Goed Bestuur
In Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Lijn 83 hanteert deze code.

Managementstatuut
Management statuut Lijn 83

In 2022 zal het managementstatuut worden geactualiseerd.

2. Verantwoording van het beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van het bestuur. Het is opgedeeld in vier paragrafen over de verschillende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken, en Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording over de gestelde doelen, de behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

2.1.1 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

'Kinderen ontplooien hun talenten bij Lijn 83. Kinderen en medewerkers groeien met elkaar uit tot veerkrachtige en betekenisvolle mensen. Lijn 83 is nieuwsgierig en onderzoekend en stimuleert deze houding waardoor kinderen en organisatie zich ontwikkelen' Lijn 83 bereikt dit door:
Samen krachtig te leren en uit te gaan van de zes bouwstenen:
Delen=vermenigvuldigen, lef, met open vizier, gearmd met omgeving, léér-kracht, wereldkinderen. (2020 SBP 20-24).

Lijn 83 staat voor:

- Kwalitatief goed onderwijs zodat ieder kind optimaal uitstroomt naar vervolgonderwijs
- Maximale ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen en medewerkers
- Een op verbetering gerichte organisatie met een professionele kwaliteitscultuur
- Passend onderwijs door samenwerking

Het bestuur van Lijn 83 stimuleert een kwaliteitscultuur waarbinnen werken aan verbetering via 'samen krachtig leren' vanzelfsprekend is. Bij Lijn 83 wordt uitgegaan van professionele autonomie in verbondenheid. Voor Lijn 83 is elke school uniek met een unieke opdracht. Tegelijkertijd zoeken we binnen Lijn 83 gezamenlijk naar de juiste richting, bereiden we samen keuzes voor, nemen verantwoordelijkheid en delen de risico's. Samen krachtig leren in een continu proces om verbetering van onderwijs en bedrijfsvoering na te streven. Er is binnen de stichting sprake van een heldere organisatievorm met vaststaande processen, iedereen werkt plan- en doelmatig en legt cyclisch verantwoording af. Naast de bestaande processen is er ruimte voor verbetering en innovatie door te werken met stichtingsbrede ontwikkelgroepen. De gekozen organisatiestructuur creëert optimale voorwaarden voor het behalen van (kwaliteits-)doelen. Het streven van Lijn 83 is om een effectieve, efficiënte, en bestuurbare organisatie te zijn, die tevens voldoet aan de transparantie die de samenleving van ons vraagt. Lijn 83 kiest ervoor om op basis van vertrouwen verantwoordelijkheden en bevoegdheden helder in de organisatie te beleggen. Lijn 83 doet dat door de missie, visie, kernwaarden en koers uit te werken in het strategisch koersplan. De koers wordt vervolgens uitgewerkt in het strategisch plan en in jaarplannen op bestuurs- en schoolniveau. De koers komt tot stand door input van diverse betrokkenen.
De Lijn 83 scholen streven onderwijs van hoge kwaliteit na voor de leerlingen en vertalen de strategische koers en –plan naar de eigen schoolsituatie in het

schoolplan. Het bestuur draagt hierin eindverantwoordelijkheid maar stimuleert het eigenaarschap en de professionele autonomie van de (school-)directeur en het team. De directeur is integraal eindverantwoordelijk voor de school en levert een bijdrage aan de ontwikkeling en uitvoering van het bovenschools beleid en draagt daarvoor een verantwoordelijkheid op stichtingsniveau.

Kwaliteitszorgsysteem Lijn 83.
Handboek Kwaliteitszorg Lijn 83

2.1.2 Visie op onderwijskwaliteit

Elke Lijn 83 school streeft ambitieuze leeropbrengsten na. Daarnaast formuleert de school een eigen ambitie die voortvloeit uit de specifieke context van de school, mede bepaald door; de leerling populatie, de verwachtingen van ouders, lokale overheid en andere samenwerkingspartners. De school krijgt de ruimte om uit de Lijn 83 koers een passende keuze te maken, gegeven de schoolopdracht (opgave) en de wettelijke kaders. Lijn 83 streeft actief naar samenwerking tussen scholen en teams. Samen krachtig leren!

Voor Lijn 83 is elke school uniek met een unieke opdracht. Voor elke school is een specifieke aanpak nodig om goed onderwijs te realiseren. Deze aanpak is afgestemd op de interne en externe analyse van de school met daarin o.a. de leerling populatie, onderwijsresultaten, context, samenwerkingspartijen en het onderwijsteam. Het samenspel van beslissingen en activiteiten vanuit deze analyse bepaalt het effect van de schoolinspanningen. De verantwoordelijkheid voor de keuzes in het onderwijsproces liggen bij de directeur en het team. De directeur heeft binnen de vastgestelde kaders beleidsruimte en geeft professionele ruimte aan het team dat handelt vanuit de kaders met ruimte voor professionele autonomie en groei.
Lijn 83 hanteert vier uitgangspunten met betrekking tot de onderwijskwaliteit:

- Lijn 83 scholen behalen ambitieuze doelen en de basiskwaliteit op de scholen is op orde;
- Lijn 83 en haar scholen brengen de eigen aanpak en de leeropbrengsten jaarlijks in beeld via een zelfevaluatie;
- Elke school werkt met een hierop gebaseerd jaarplan met een doelgerichte koers;
- Lijn 83 medewerkers dragen resultaatverantwoordelijkheid voor de te realiseren doelen. Kernpunten hierin zijn; transparantie, aanspreekbaarheid en proactief verantwoording afleggen.

2.1.3 Doelen en resultaten jaarplan onderwijskwaliteit 2021

Inleiding
De uitgangspunten van Lijn 83 zijn in het Strategisch Beleidsplan voor vier jaar vastgesteld. De scholen baseren hun jaarplan op deze uitgangspunten. In het jaarverslag leggen zij daar verantwoording over af, Lijn 83 bevindt zich in een transitie naar systematisch samenwerken aan onderwijskwaliteit op elke school.
Na een startjaar in 2018-2019 waarin kennismaking tussen scholen en een nieuw college van bestuur, het scheppen van duidelijke kaders en de ontwikkeling naar een nieuw strategisch beleid centraal stonden, lag in 2019-2020 de focus op planmatig en systematisch leren kijken naar onderwijskwaliteit.
In 2020-2021 heeft ondanks de lockdown en de belemmeringen voor het onderwijs t.g.v. COVID-19 een verdiepingsslag op de ingezette ontwikkelingen plaatsgevonden.

Reflectie op bereikte resultaten en implicaties voor 2022

Regie op onderwijskwaliteit

- In het afgelopen jaar hebben het college van bestuur en de interim kwaliteitsmedewerker diverse gesprekken gevoerd, gericht op de verdere professionalisering van de stichting, de voorbereiding van bovenschoolse bijeenkomsten en het herkennen van algemene aandachtspunten binnen de stichting. Er wordt planmatiger gewerkt dan voorheen.
- Verantwoording en dialoog heeft beter vorm gekregen doordat tweemaal met de Raad van Toezicht overleg gevoerd is over de kwaliteitszorg en de inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijskwaliteit.
- In 2022 zal een ritmiek uitgewerkt worden voor het reflecteren op bestuursniveau, dit behoeft nog aandacht. Hoewel er beter zicht is gekomen op de individuele scholen mag de reflectie op bestuursniveau nog toenemen: welke trends herkennen we binnen meerdere scholen, wat betekent dit voor het nieuwe jaarplan en de inrichting van het directeurenberaad, op welke wijze zorgen we ervoor dat scholen met een verbeteropdracht ook daadwerkelijk tijdig tot kwaliteitsverbetering komen en hoe zorgen we ervoor dat de adviezen vanuit de gesprekken breder gedeeld en benut kunnen worden ook door andere scholen? Hiervoor mag een nog meer afgestemde werkwijze uitgevoerd gaan worden. Een structurele reflectie op deze vraagstukken en de trends heeft ook komend jaar de aandacht. De bevindingen uit deze reflectiemomenten worden ook komend jaar weer teruggekoppeld aan de raad van toezicht.
- De ontwikkelgroep onderwijskwaliteit heeft in het huidige schooljaar een prominentere rol gekregen en genomen bij het voorbereiden van inhoudelijke bijeenkomsten voor met name het ib-netwerk. De leden uit de commissie tonen initiatief en denken kritisch constructief mee over de benodigde ontwikkelingen en de impact daarvan op het werkproces binnen de scholen en passend te laten zijn voor de scholen. Komend jaar blijft de werkgroep een belangrijke rol houden, waarbij de klankbordfunctie nog meer gecombineerd zal gaan worden met het nemen van leiding op het gebied van onderwijskwaliteit en het werken aan ontwikkelaspecten uit het jaarplan.

De belangrijkste activiteiten van 2021 waren:

- *Voorbereiding bestuurstweedaagse met schoolleiders en interne begeleiders, waarbij leden van de werkgroep ook presentaties over hun werkwijze op school gehouden hebben.*
- *Ontwikkeling en oplevering draaiboek ib-visitaties: voorbereiding en feedback.*
- *Voorbereiding bestuursanalyse en uitvoering ib-netwerkbijeenkomst over dit onderwerp.*
- *Meedenken over aandachtspunten voor de verdere invulling van het ib-netwerk en de rol van de ib-ers binnen Lijn 83 (subgroep binnen de werkgroep), naar aanleiding van de eerste visitatieronde.*

- In het directeurenberaad ligt de focus steeds meer op inhoudelijke of procesmatige onderwerpen. Hierdoor zijn scholen ook steeds beter op de hoogte van elkaars werkwijze, uitdagingen en succeservaringen, waardoor er meer uitwisseling tussen scholen begint te ontstaan. De groeiende openheid naar elkaar is voorwaardelijk om naar een lerende organisatie toe te werken. Het oprichten van een auditteam, bestaande uit een brede afspiegeling van mensen uit de Stichting, staat komend jaar op de agenda. Op deze wijze wordt aan meerdere speerpunten van Lijn 83 een impuls gegeven.

Kwaliteitszorg en ambitie

- Naast de lopende kwaliteitszorgactiviteiten is gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe werkwijzen t.b.v. verbetering van de kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit in de stichting. Er is op een aantal punten nog besluitvorming nodig met betrekking tot de vervolgstappen.

Opgeleverde documenten zijn:

- Draaiboek visitatie ib-ers: werkwijze, zelfevaluatie, kijkwijzers, placemat voor terugkoppeling
- Voorstel draaiboek visitatie schoolleiders
- Voorstel werkwijze jaarplan
- Rapportage bestuursanalyse
- Aangepast handboek kwaliteitszorg
- Aangevuld dashboard

Op bestuursniveau zijn ambities geformuleerd voor het onderdeel kwalificatie. Deze ambities zijn gedeeld met de scholen en zijn in schooljaar 2020-2021 door het grootste deel van de scholen ook al bereikt.

1F: ambities

- Absolute (onder)grenswaarde inspectie 85% 1F
- Ondergrens Lijn 83 1F = landelijk gemiddelde eigen schoolweging
- Ambitie Lijn 83 = 100% 1F

1S/2F: ambities

- Absolute grenswaarde inspectie 1S/2F
- Ondergrens Lijn 83 1S/2F = landelijk gemiddelde eigen schoolweging
- Ambitie Lijn 83 = 1S/2F toewerken naar 115% van de eigen schoolweging

Zicht op ontwikkeling en onderwijsresultaten binnen de scholen
Bestuursanalyse

Er is een eerste bestuursanalyse van de resultaten opgeleverd in april 2021, net voor de eindtoetsafname van 2021.

- Voor de scholen die het landelijk gemiddelde van hun eigen schoolweging nog niet bereiken is een extra schoolbezoek ingepland.
- Het was lastiger de tussenresultaten goed te vergelijken door de uiteenlopende meetmomenten vanwege de 2 lockdowns.
- De ib-netwerkbijeenkomst waarin de resultaten gezamenlijk zijn besproken is positief verlopen. Uit de evaluatie bleek dat het de voorkeur heeft om komend jaar ook de schoolleiders bij dit overleg te betrekken en meer op vakgebied niveau te reflecteren. Het gaat dan om gezamenlijk nadenken over verklaringen, leren van elkaar en indien nodig gezamenlijke bovenschoolse scholingsmomenten organiseren op basis van de aandachtspunten uit de analyse. Hier wordt in 2022 aandacht aan besteed. Komend jaar zal ook gereflecteerd worden op de vragen: welke data willen we analyseren, met welk doel en hoe gaan we vervolgens met de inzichten aan de slag binnen onze eigen school? Daarnaast beraden we ons op een manier om het vakgebied technisch lezen op een zinvolle manier in kaart te brengen. Hierin krijgt de ontwikkelgroep onderwijskwaliteit een rol. Het gaat daarbij om de voorbereiding van de volgende bestuursanalyse en de bijeenkomst hierover. Binnen Lijn 83 vindt tevens een onderzoek plaats naar de ervaringen met de eindtoets. In juni 2022 zal een besluit genomen worden over de keuzevrijheid van de school in het kiezen van een eindtoets en eventuele andere LVS-systemen. Er moet een vergelijkende analyse gemaakt kunnen worden als uitgangspunt. Ook het kostenaspect is hierbij een aandachtspunt en de goede uitwisseling van data (leeropbrengsten) op bestuursniveau.

Reflectiegesprekken gericht op de eind- en tussenresultaten

- Met alle scholen van Lijn 83 is door de interim-kwaliteitsmedewerker een reflectiegesprek gevoerd naar aanleiding van de gemaakte opbrengstenanalyses in de monitor. Alle scholen hebben actief en betrokken gewerkt aan het maken van de analyses in de monitor actieplan en opbrengsten. Dit gebeurt in samenwerking tussen interne begeleiders en directeuren. De interne begeleider vult in de meeste gevallen de formulieren in en de reflecties worden gezamenlijk met de schoolleider en het team uitgevoerd. De reflectiegesprekken over de monitor krijgen steeds meer diepgang en de deelnemers stellen zich lerend op. Het duiden van de resultaten en het vertalen naar het handelen in de dagelijkse praktijk heeft soms nog aandacht nodig. Ook komt steeds vaker het onderwerp: "hoe breng ik mijn team met mijn leiderschap verder in ontwikkeling?", aan de orde.
- Het werken met ParnasSys en het toelichten van het nieuwe onderwijsresultaten model is aan bod gekomen in een onlinebijeenkomst. De benodigde aanpassingen vanwege de invoering van ParnasSys zijn verwerkt in de monitor. Er zijn meerdere scholen nog zoekende in het gebruik van ParnasSys, zij stellen dan ook de vraag naar een training in ParnasSys en de bovenschoolse module Ultimview om goede analyses te kunnen maken.
- Speciaal punt van aandacht is SBO de Piramide, deze school bevindt zich te veel buiten het zicht van de normale lopende kwaliteitszorgcyclus. Er moet daarbij een op deze school afgestemde werkwijze ontwikkeld worden.

Jaarplan schooljaar 2021-2022

Op basis van bovenstaande reflecties en het strategisch beleidsplan is het jaarplan voor 2022 vormgegeven. Binnen Lijn 83 zijn vier speerpunten geformuleerd die worden voorbereid door ontwikkelgroepen. De groep schoolleiders vormt samen het programmateam dat de besluiten neemt en zorgt voor de implementatie van de ontwikkelthema's binnen de scholen.

De vier ontwikkelthema's voor 2022 zijn:

1. Onderwijskwaliteit
2. Onderwijstoekomst
3. ICT en leren
4. Professionalisering

2.1.3 Doelen en resultaten jaarplan 2021

Thema:	**Onderwijstoekomst**
Doel:	- We gaan uit van het niveau en de behoeften van het kind (maatwerk) door: Ambitieuze doelen te stellen. - We werken samen - Teams gaan bewust op zoek naar het verbeteren van het bestaand onderwijsleerproces. - We gaan uit van het niveau en de behoeften van het kind (maatwerk).

Status[1]	- De ontwikkelgroep is ingericht in september 2021.
	- De Lijn 83-dag is vanwege de coronapandemie niet doorgegaan. Ook diverse andere overleggen zijn niet doorgegaan of digitaal georganiseerd. Hiermee is het samenwerken, het samen krachtig leren, actief voortgezet op ons digitale platform. Uit de evaluatie blijkt dat dit voortvarend is verlopen, maar dat de kracht van een fysieke bijeenkomst wordt gemist. Daarnaast blijkt dat teams alle zeilen bij hebben moeten zetten om het primair proces goed te organiseren. Consequentie daarvan is dat er in de roosters minder tijd om te professionaliseren overblijft.
	- In het voorjaar van 2021 is er een eerste opbrengstenanalyse gemaakt op bestuursniveau. In 2021 was er weer een eindtoets (in 2020 is deze vanwege de pandemie niet doorgegaan).
	- Er is een nieuw doel geformuleerd voor deze ontwikkelgroep op basis van de evaluatie (september 2021).
	  ○ Jaarplan 2022. Vanaf 2023 heeft Lijn 83 een duidelijke visie op actief leren en is actief leren een vast onderdeel van de didactiek binnen Lijn 83
	  ○ Bij de start van 2022 zal de ontwikkelgroep bovenstaand doel uitwerken in een concreet plan.

Thema:	**ICT en leren**
Doel:	- Kinderen zijn digitaal geletterd voor de toekomst. - Medewerkers Lijn 83 zijn ICT bekwaam en beschikken over de benodigde didactische vaardigheden.
Status	- In 2021 is er een bovenschoolse werkgroep ingericht die de beleidsmedewerker ICT actief begeleidt en ondersteunt. In september 2021 is deze groep doorgestart als ontwikkelgroep. - In oktober 2021 is er door de ontwikkelgroep een nu-meting uitgezet waarmee de digitale geletterdheid van de medewerkers in kaart is gebracht. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in de concretisering van het jaarplan 2022. - Er is een start gemaakt met een ICT-beleidsplan digitale geletterdheid waarin wetenschap & technologie geïntegreerd zijn. Lijn 83 is aangesloten bij Steam Limburg met als doel om de verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven te versterken. Steam Limburg - In 2021 is er door de scholen nog geen schoolvisie op digitale geletterdheid ontwikkeld. Dit doel is opgenomen in het jaarplan 2022.

[1] Voortgang wordt beoordeeld in

Niet gerealiseerd (voor minder dan 50%)
Gedeeltelijk gerealiseerd (voor 50% of meer)
Volledig gerealiseerd

Thema:	Professionaliteit
Doel:	- Medewerkers betrekken bij de nieuwe koers en het strategisch plan door evaluatiesessies (afspiegeling uit organisatie) te organiseren. - Uniform (vastgesteld) HRM-beleid. - Aandacht voor werkgeluk van de medewerker - Innoveren en ontwikkelen. School overstijgend werken en stimulering leernetwerken (Professionaliseringsbeleid)
Status	Evaluatie in hoofdstuk 2.2

Overige ontwikkelingen
Samen Opleiden
Samen opleiden jaarverslag 2021

Cultuureducatie
Lijn 83 scholen zetten in op de brede ontwikkeling van kinderen met behulp van o.a. cultuureducatie. Binnen de verschillende scholen zijn er mooie voorbeelden van cultuureducatie zichtbaar. Integratie van cultuureducatie vraagt echter om meer dan losstaande activiteiten, meer zinvolle activiteiten. Dit is een grote opgave zeker in tijden van Covid 19. Coördinatoren hebben een regierol in het team op het terrein van cultuureducatie. Zij moeten zicht hebben op de doorgaande lijn binnen school, het culturele netwerk rondom de school en het besteedbare budget. In de afgelopen periode (sinds Covid 19) zijn de netwerken niet fysiek, wordt de focus binnen het onderwijs verlegd naar de kerntaak (m.n. cognitieve doelen) en voelen leerkrachten niet de ruimte.

Samen met SIEN en de cultuurcoach van de gemeente Gennep onderzoeken we het komende jaar de mogelijkheden die cultuureducatie biedt in verbinding met het strategisch beleid van Lijn 83, herijken we de rol van de coördinatoren en het ICC netwerk. Vanuit het idee 'wat kan er wel?' zetten we in op een aantal initiatieven om te laten zien wat wel kan en delen we de opbrengsten in het netwerk.

Onderwijsresultaten
De onderwijsresultaten van de scholen zijn in te zien op de website van Scholen op de kaart scholenopdekaart.nl. In hoofdstuk 1.2 Organisatie staat een overzicht van alle Lijn 83 scholen met daarbij een link naar scholen op de kaart.

Inspectie
In maart 2019 is het vierjaarlijks onderzoek afgerond.

Visitatie
Gedifferentieerde schoolbezoeken
- Dit jaar waren gedifferentieerde schoolbezoeken gepland gericht op onderwijskwaliteit en leiderschap binnen de scholen. Door de situatie rond

COVID-19 is het merendeel van deze gesprekken online uitgevoerd. Er is zo veel mogelijk gepoogd de normale kwaliteitszorgactiviteiten door te zetten. De vaardigheid tot het voeren van een gesprek over onderwijskwaliteit is verder toegenomen, zowel bij de schoolleiders als bij de bestuurder. De bestuurder heeft inzicht in de belangrijke aandachtspunten voor de gesprekken en opereert vanuit een goede relatie met de scholen. Waar nodig wordt een meer sturende rol aangenomen. Bij nieuwe schoolleiders wordt frequenter een gesprek gevoerd en zijn mogelijkheden voor coaching of ondersteuning besproken. De inzichten naar aanleiding van de gesprekken zijn verwerkt in een dashboard. De scholen waarderen de gesprekken en tonen zich reflectief en nemen adviezen ter harte. Een kritische dialoog wordt niet geschuwd. De schoolleiders mogen nog meer regie nemen door zelf ook vragen in te brengen, zaken bespreekbaar te maken en bijvoorbeeld andere gesprekspartners toe te voegen.
Met ingang van het nieuwe schooljaar gaan de schoolbezoeken ook door de schoolleiders voorbereid worden door vooraf een aantal reflectievragen te beantwoorden en hen zelf ook een focus voor het gesprek aan te laten geven. De regie moet meer bij de school komen te liggen om het reflectieproces verder te bevorderen.
Aan de uitgebreide schoolbezoeken wordt een aantal klassenbezoeken toegevoegd door de interim medewerker onderwijskwaliteit en de bestuurder om nog beter zicht te krijgen op het onderwijsproces in de groepen. De bestuurder zal daarnaast weer aanwezig zijn bij een teamvergadering om het samenwerkingsproces in het team en het leiderschap van de schoolleider te observeren om zodoende zijn beelden van de onderwijskwaliteit te verrijken. Op basis van het dashboard is bepaald welke scholen voor welk type bezoek in aanmerking komen in het nieuwe schooljaar.

Passend onderwijs

Thema:	**Passend onderwijs**
Doel:	- De processen in de kamer (Gennep, Bergen, Mook en Middelaar) Passend Onderwijs Noord-Limburg zijn vastgelegd en voldoen aan de actuele wetgeving. - Het bovenschools Ondersteuningsloket is opnieuw ingericht en bemenst. - Er is gewerkt aan de doelen uit het ondersteuningsplan van de Passend Onderwijs regio 3101. De doelstellingen voor de periode 2019 – 2023 zijn: o Een passende plek voor elk kind, liefst zo thuisnabij mogelijk. o Elke leerling ontwikkelt zich optimaal, doordat het onderwijs goed aansluit bij de talenten en ondersteuningsbehoeften van de leerling. o Geen kind tussen de wal en het schip, geen thuiszitters of wachtlijsten. o Kwalitatief goede speciale voorzieningen, inclusief een dekkend aanbod en netwerk. o 90% tevredenheid van ouders over de begeleiding van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zowel op de speciaal onderwijsvoorzieningen als in het speciaal basisonderwijs en de reguliere scholen. o Het deelnamepercentage aan de speciale voorzieningen ligt op of nabij het landelijk gemiddelde. o Het verder verbeteren van de verbinding tussen onderwijs, jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg om onderwijs en zorg in samenhang te kunnen realiseren. o Het faciliteren van samenwerking en ontmoeting tussen scholen, besturen en ketenpartners en het bieden van een platform voor informatievoorziening en kennisdeling.
Status	De structuur van Passend onderwijs Gennep-Bergen-Mook en Middelaar is opnieuw ingericht in 2021. Vanuit de contourennotitie (mei 2020) is de herinrichting gestart en op 01-02-2021 waren de functies van Bovenschools (bovenbestuurlijk) ondersteuningscoördinator (BOC) en de nieuwe functies van schoolondersteuners (orthopedagoog en GZ-psycholoog) ingevuld. De nieuwe werkwijze is van start gegaan en na een 'wenperiode' werkt het naar verwachting. De ondersteuning aan de school wordt op de school georganiseerd zodat er meer preventief dan curatief gewerkt kan gaan worden. In 2022 staat het opstellen van een tweejaarplan op de agenda. De directeurenraad Passend onderwijs Gennep-Bergen-Mook en Middelaar heeft hier samen met de nieuwe BOC-er een belangrijke rol in. Een aandachtspunt is een goede doorvertaling van het regionale ondersteuningsplan (samenwerkingsverband Passend Onderwijs 3101) naar een tweejaarplan voor onze deelregio (Gennep-Bergen-Mook en Middelaar). Vanuit dit tweejaarplan moet een goede doorvertaling komen vanuit het ondersteuningsplan naar de jaarplannen van de scholen.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Doelen en resultaten

HR beleid is ontwikkeld
In 2021 zijn de oude afspraken omtrent verslaglegging van de gesprekscyclus geactualiseerd. Dat betekent dat op schoolniveau de 'oude' gesprekscyclus wordt gehanteerd. In maart 2022 wordt een nieuw strategisch personeelsbeleidsplan voorbereid met het streven dit in juni 2022 vast te stellen. De voorbereidingen zijn reeds in 2021 gestart en de nieuwe beleidsmedewerker HR en de ontwikkelgroep professionaliteit hebben een belangrijke rol hierin. Ook worden klankbordgroepen opgericht waarbij ook de PGMR en andere medewerkers een rol krijgen.
Sinds twee jaar worden nieuwe medewerkers geworven door middel van een (door Covid digitaal georganiseerde) banenmarkt en dit verloopt erg succesvol. Het is ons gelukt in 2021 om ondanks een krappe arbeidsmarkt en de NPO-middelen de vacatures in onderling overleg goed in te vullen.

HR beleid is gerealiseerd
De mobiliteit is binnen Lijn 83 aan het toenemen. Actieve sturing op deze mobiliteit is een belangrijk aandachtspunt. Er zijn diverse HR-beleidsdocumenten (zoals begeleiding starters, professionaliseringsbeleid) in 2021 vastgesteld. Een overkoepelend beleid (strategisch personeelsbeleidsplan) moet begin 2022 ontwikkeld worden om als fundament te dienen voor het handelen vanuit vastgesteld HR-beleid Lijn 83. De ontwikkelgroep professionaliteit krijgt hier samen met de beleidsmedewerker HR een rol in. Het creëren van draagvlak is als aandachtspunt meegenomen in dit proces.

Kwaliteit van het personeel is inzichtelijk en op aanvaardbaar niveau
De gesprekscyclus wordt gevolgd en met medewerkers wordt hun functioneren jaarlijks besproken en worden beoordelingsgesprekken gevoerd. Binnen de directeurenraad is geconstateerd dat er verschil bestaat tussen de scholen (en tussen de directeuren) en de beelden die zij hebben bij de benodigde competenties en vaardigheden. Er moet meer eenheid komen hierin. Mede om voorgaande reden worden alle nieuwe medewerkers in 2021 intensief begeleid (beleidsdocument startende medewerkers Lijn 83) en wordt ook de definitieve beoordeling (die nodig is voor een vaste aanstelling) voorbereid door 2 directeuren (verantwoordelijk directeur is leidend). Daarnaast wordt door de inzet van visitaties gepoogd om de gemeenschappelijke beelden t.a.v. professionaliteit te laten groeien.

Professionele ontwikkeling personeel wordt actief gestimuleerd
De gesprekkencyclus wordt gehanteerd en er worden jaarlijks gesprekken gevoerd met alle medewerkers. Het beoordelingsgesprek vraagt aandacht binnen Lijn 83. In 2021 en bij de start van 2022 wordt AFAS heringericht en zal de HRM-module en de digitale verslaglegging daarbinnen gebruikt worden zodat het personeelsdossier volledig gedigitaliseerd wordt.

Medewerkerstevredenheid is op aanvaardbaar niveau
In schooljaar 2021 hebben alle scholen deelgenomen aan het Klassewerkplek onderzoek. Scholen met de titel 'Klassewerkplek' zijn de scholen met de hoogste score op alle 6 thema's van werkgeluk. Omdat het belangrijk is dat zoveel mogelijk teamleden hun mening geven, moet een Klassewerkplek een respons van minimaal 80% halen. Om in de top van de lijst te komen, moet de respons zelfs minimaal 85% zijn. De scholen van Lijn 83 scoren hoog op werkgeluk. De volgende scholen zijn maar liefst in de Nederlandse top beland van de scholen met het hoogste

werkgeluk: Catharinaschool, 't Diekske, De Heggerank, SBO De Piramide en De Drie Vijvers. klassewerkplek.nl/resultaten-2021 De directeuren van lijn 83 zijn op het AVS congres uitgeroepen tot de directeuren met het meeste werkgeluk. Een resultaat om samen trots op te zijn en een resultaat van samen krachtig leren.

Uitkeringen na ontslag
In 2021 is voor 14.000 euro aan uitkeringen na ontslag uitbetaald.
Om werkloosheidskosten in de toekomst te kunnen voorkomen wordt strategisch personeelsbeleid verder ontwikkeld. Hierin zal aandacht worden besteed aan werving en selectie, professionalisering, duurzame inzetbaarheid, gesprekkencyclus en strategische personeelsplanning.

Aanpak werkdruk
Sinds schooljaar 2018/19 ontvangen de schoolbesturen werkdrukmiddelen van de rijksoverheid. Het bestuur dient in het bestuursverslag jaarlijks verantwoording af te leggen over zowel het gevolgde proces om tot effectieve aanpak van werkdruk te komen als over de globale besteding van de extra middelen bestemd voor vermindering van de werkdruk. Op alle scholen is er in het team gesproken over de inzet van deze middelen en er is een teambesluit over genomen. Dit besluit is voorgelegd ter instemming aan de MR van de school. De extra werkdruk middelen voor het schooljaar 2021/2022 zijn/worden als volgt besteed:

- Extra uren (vak)leerkracht;
- Extra uren onderwijsassistent;
- Extra uren conciërge;
- Extra budget teamnascholing;
- Inzet ICT-hulpmiddelen (Snappet).

Voor het schooljaar 2021-2022 hebben de scholen in totaal ongeveer € 570.000 aan werkdrukmiddelen ontvangen.

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

Doelen, resultaten en toekomstige ontwikkelingen
In 2021 was het voornemen om strategisch huisvestingsbeleid op te stellen als input voor het Integraal Huisvestingsplan (IHP) dat in afstemming met de drie gemeentes in de toekomst wordt opgesteld. Helaas door onder andere Corona en andere prioriteiten is het opstellen van het beleid verschoven naar 2022. In 2021 en begin 2022 is afgesproken met twee van de drie gemeentes om een start te maken met het opstellen van een IHP. De gemeentes zijn echter nog terughoudend, aangezien zij wachten op nieuwe wet- en regelgeving omtrent huisvesting (en de verdeling van financiële verantwoordelijkheid). In 2021 is al wel voor 1 school een huisvestingsanalyse opgesteld die ook is gedeeld met de desbetreffende gemeente.

Het binnenklimaat blijft een aandachtspunt voor de scholen binnen Lijn 83. Corona heeft het onderwerp ventilatie weer prominent op de agenda gezet. In 2021 zijn op alle scholen in de lokalen CO2-meters geplaatst. Hieruit blijkt dat voor het overgrote deel van de scholen de ventilatie niet (voldoende) op orde is. Gedurende 2021 is periodiek met de drie gemeentes hierover overleg gevoerd. Dit heeft begin

2022 geleid tot de intentie bij twee van de drie gemeentes om de SUVIS-subsidie aan te vragen. Het Rijk draagt voor 30% bij in de kosten. Over de verdeling van de resterende 70% van de kosten is nog overleg gaande. Aangezien het voor alle scholen die het betreft gaat om een resterend bedrag van ruim 2 miljoen euro is het voor Lijn 83 niet mogelijk om dit bedrag geheel zelf te investeren. Daarnaast bekijkt Lijn 83 de huisvesting liever in een breder perspectief. Dit betekent niet focussen op ventilatie alleen, maar op het gehele binnenklimaat in relatie tot de leeftijd van de gebouwen. Onze gebouwen zijn gemiddeld 49 jaar oud (exclusief de Drie Vijvers, waar in het verleden grote verbouwingen zijn geweest, waardoor de leeftijd van het oudste deel minder representatief is). De levensduur van een school vanuit de verordening onderwijshuisvesting voor een permanent gebouw is 60 jaar. Vaak wordt door gemeentes afgeschreven over 40 jaar. Dit sluit aan bij het feit dat in het algemeen voor een gebouw van deze leeftijd de afweging moet worden gemaakt of het beter kan worden vervangen of dat het nog kan worden gerenoveerd voor een aanvullende leeftijd van circa 20 jaar.

In de gemeente Gennep is voor twee scholen in 2021 een nieuw gebouw door de gemeente bekostigd. Het gaat hierbij om Stella Nova en SBO de Piramide die samen met kinderopvang en een school voor openbaar onderwijs in augustus 2021 naar het KEC Ganapja zijn verhuisd.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen
Deze onderwerpen staan bij Lijn 83 meer op de agenda dan in het verleden. Bij bijvoorbeeld het vervangen van verlichting wordt de keuze gemaakt voor LED, omdat deze minder energie verbruiken en langer meegaan. Ook wordt vaak gekozen voor lokale leveranciers. Met het opstellen van het nieuwe strategisch personeelsbeleid komt er (nog) meer aandacht voor ons personeel, in het kader van duurzame inzetbaarheid. Op het gebied van huisvesting wordt in het nieuwe strategisch huisvestingsbeleid het onderwerp duurzaamheid opgenomen. Lijn 83 verwacht dat in het nieuwe IHP ook aandacht wordt besteed aan duurzaamheid. De drie gemeentes (Gennep, Mook en Middelaar en Bergen) hebben hiervoor ook ambities geformuleerd.

2.4 FINANCIEEL BELEID

Doelen en resultaten

Opstellen meerjarenbegroting
Voor het eerst is in 2021 een kaderbrief opgesteld waarin de kaders voor de begroting 2022-2026 zijn opgenomen. Dit heeft de organisatie meer inzicht en richting gegeven in de toekomstige financiële situatie van de stichting. De GMR is in 2021 ook meer betrokken geweest tijdens het begrotingsproces vooruitlopend op nieuwe regelgeving waarbij de GMR instemmingsbevoegdheid krijgt. In de begroting is een projectbegroting opgenomen van 150.000 euro per jaar voor de komende jaren om invulling te geven aan de doelen in het strategisch beleidsplan.

Toekomstige ontwikkelingen
Voor toekomstige ontwikkelingen en eventuele aanpassingen aan het beleid verwijzen wij naar paragraaf 2.5.

Investeringsbeleid
Gedurende het jaar en tijdens de begrotingsgesprekken wordt de voorgenomen investeringsbegroting per school besproken in relatie tot de exploitatie van de school. Hierbij worden indien nodig ook de beleidsadviseur ICT betrokken. Tijdens de gesprekken wordt nut en noodzaak van de investering besproken evenals de relatie tot eventuele andere investeringen en worden hier keuzes in aanschaf en timing besproken. De definitieve investeringsbegroting wordt opgenomen in de begroting en deze is ook zichtbaar in de begrotingstool die Lijn 83 hanteert (Capisci). Hiermee kan ook gedurende het jaar worden gemonitord of de investeringsbegroting niet wordt overschreden.

Treasury
Het financieel beleid van Lijn 83 is erop gericht om de financiële continuïteit van de organisatie te borgen. Dit beleid is nader uitgewerkt in het treasurystatuut. Hierin is vastgelegd dat deze doelstelling uiteenvalt in het realiseren en borgen van:

- Voldoende liquiditeit;
- Lage financieringskosten;
- Risicomijdende uitzettingen;
- Kosteneffectief betalingsverkeer;
- Beheersen en bewaken van financiële risico's.

VERWIJZING
Treasurystatuut Lijn 83

1. Om voldoende liquiditeit te waarborgen wordt ieder jaar bij het opstellen van de begroting gekeken naar de liquiditeit. Indien nodig worden in de begroting acties opgenomen om deze te verbeteren en te behouden;
2. Lijn 83 streeft ernaar om eventuele financieringskosten zo laag mogelijk te houden. In de afgelopen jaren heeft Lijn 83 geen leningen/kredieten opgenomen bij de bank;
3. Lijn 83 streeft naar kosteneffectief betalingsverkeer. Dit betekent dat Lijn 83 in 2022 over zal gaan naar schatkistbankieren mede vanwege de debetrente die de banken in rekening brengen voor het aanhouden van tegoeden boven de 1 miljoen euro;
4. Op (in ieder geval) twee momenten in het jaar, bij het opstellen van de begroting en het jaarverslag worden de financiële risico's expliciet bekeken en beoordeeld. Indien nodig worden extra beheersmaatregelen getroffen.

Lijn 83 heeft middelen vastgelegd in een effectenportefeuille. De beleggingsportefeuille heeft op 31 december 2021 een totale marktwaarde van € 411.000 en een geamortiseerde waarde van €149.000. Op 31 december 2020 had de portefeuille een totale marktwaarde van €1.560.000 en een geamortiseerde waarde van € 1.280.000. Conform de in het treasurystatuut vastgelegde uitgangspunten is alleen belegd in obligaties met een laag risicoprofiel. In 2021 zijn een aantal obligaties in deze effectenportefeuille gelost. Daarnaast zijn in overleg met de RvT de twee perpetuals verkocht. In 2022 worden de Rabobank obligatie en de EIB obligatie gelost, waarna in 2023 de laatste obligatie (EFSF) wordt gelost. De resterende looptijden van de nog 3 bestaande obligaties is dus 1 en 2 jaar. Als de EFSF obligatie wordt gelost, heeft Lijn 83 geen obligatieportefeuille meer. Lijn 83 voldoet aan de regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Een specificatie van de portefeuille is opgenomen in de toelichting op de balans. De waarde mutatie 2021 is verwerkt in de staat van baten en lasten.

Nationaal Programma Onderwijs

Alle scholen binnen Lijn 83 hebben een schoolscan gemaakt, waarbij diverse soorten interventies voor hun schoolprogramma gekozen zijn die hieronder staan vermeld. Ouders en leraren zijn via teamvergaderingen en de vergaderingen van de MR van de school betrokken bij het opstellen van de plannen. Alle MR-en hebben hun goedkeuring verleend aan de opgestelde plannen.

Soort interventie	Bedrag in euro's (afgerond)
A. Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren	81.000
B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	84.000
C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen	31.000
D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	20.000
E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning	281.000
F. Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die randvoorwaardelijk/ ondersteunend zijn	18.000
Totaal	**515.000**

De ontvangen middelen zijn in een korte periode in 2021 (augustus-december) ingezet en mede door corona is een gedeelte van de middelen niet benut. Het personeel dat ingezet zou moeten worden voor het NPO is ingezet om de klassen te bemensen door de vele zieken en medewerkers in quarantaine. Deze middelen zijn in een bestemmingsreserve opgenomen. Het is nog onduidelijk wanneer deze middelen kunnen worden ingezet (in 2022 of in latere jaren). Oorzaak hiervan is de corona-pandemie die afzwakt, maar nog niet verdwenen is. Het is daarnaast lastig om al resultaten te benoemen die zijn behaald. Wel zijn we voorzichtig positief over de interventies die zijn ingezet. Wij verwachten in het volgende jaarverslag hier meer over te kunnen melden.

Allocatie van middelen

Allocatie van de financiële middelen die Lijn 83 ontvangt voor haar scholen vindt als volgt plaats:

- Bekostiging door het ministerie vindt grotendeels plaats op basis van het aantal leerlingen van vorig schooljaar (T=-1). Toewijzing van de ontvangen middelen naar de scholen vindt echter plaats op basis van de geprognosticeerde leerlingaantallen per begin schooljaar (T=0), zodat de op de school beschikbare middelen beter aansluit met het werkelijk aantal leerlingen op dat moment;
- De werkelijke kosten op schoolniveau zijn in de exploitatie van de scholen zichtbaar. Dit is een trendbreuk met voorgaande jaren aangezien er toen met een GPL werd gerekend. Deze methode doet meer recht aan de

werkelijke situatie op de scholen. Bespreking en besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden binnen de diverse gremia;
- Alle scholen dragen, na rato van de inkomsten, een bijdrage voor bovenschoolse kosten. Het gaat hierbij om kosten voor gezamenlijke projecten of stichtingsbrede kosten en om kosten voor het bestuurskantoor. De gezamenlijke kosten waren in 2021 ongeveer 2,3 miljoen euro en de kosten voor het bestuurskantoor ongeveer 500.000 euro.

Onderwijsachterstandenmiddelen
In de schoolperiode zorgen onderstaande Lijn 83 scholen die deze middelen ontvangen dat ze naast VVE voor een divers aanbod aan (taal stimulerende) programma's voor kinderen zorgen. Van groot belang hierin is de doorgaande leerlijn: het aanbod op voorschoolse voorzieningen en scholen moeten goed op elkaar aansluiten. Zo kunnen de beste resultaten behaald worden. Dit wordt in overleg met de VVE-partners en betrokken voorzieningen afgestemd en vastgelegd in een school specifiek plan. Naast de inzet van deze middelen op de school heeft Lijn 83 uitvoering gegeven aan het plan opgesteld samen met gemeente Gennep (2019 en 2020) met als doel om kinderen van statushouders en anderstaligen extra te ondersteunen.

De onderwijsachterstandsmiddelen worden rechtstreeks gealloceerd naar de scholen op basis van de schoolscore. In de tabel hieronder worden de schoolscores (2020) weergegeven van de scholen binnen Lijn 83 met een achterstandsscore boven nul (inclusief drempel).

School	**Achterstandsscore**
Stella Nova (voorheen Maria Goretti)	73,32
't Diekske	1,69
De Fontein	3,92
De Ratel	40,76
't Kendelke	44,12

Prestatiebox
De prestatieboxmiddelen zijn op diverse terreinen binnen de stichting ingezet. Het gaat hierbij om talentontwikkeling (creëren van een passend aanbod en cultuureducatie), professionele scholen (versterken van vaardigheden van startende leerkrachten) en duurzame verbetering van kwaliteitszorg.

2.5 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:
- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.1
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

Intern risicobeheersingssysteem
Het hoofd bedrijfsvoering heeft als taak het identificeren van risico's en het opstellen van beheersmaatregelen hiervoor. Het CvB is verantwoordelijk voor het gevoerde beleid ten aanzien van deze risico's. De risico's en eventuele beheersmaatregelen worden gedurende het jaar besproken met de diverse gremia. In 2021 is met het opstellen van een kaderbrief met hierin geïdentificeerde risico's en een risicoprofiel een belangrijke stap gezet. In de toekomst zullen deze risico's gemonitord worden en waar nodig worden beheersmaatregelen getroffen.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

A.	**Risico's op het gebied van strategie**
1	<u>Onderwijsinnovatie</u> Het innoverend vermogen van Lijn 83 is cruciaal in de verdere uitwerking van het Strategisch Beleidsplan. Dit kan gaan om nieuwe onderwijsconcepten, maar ook functiedifferentiatie, digitale geletterdheid of gebruik van digitale leermiddelen. Vertaling hiervan naar concrete doelen en resultaten, vastgelegd in een jaarplan, (investerings-)begroting etc. is belangrijk. Daarnaast kan dit ook gevolgen hebben voor de concurrentiepositie.
2	<u>Ontwikkeling leerkrachten</u> Professionele ontwikkeling van leerkrachten/medewerkers is een noodzaak om de doelen in het koersplan te kunnen bereiken. Dat betekent dat iedere leerkracht/medewerker in de komende jaren begeleid wordt om de benodigde ontwikkeling door te maken. De organisatie moet hierop worden ingericht. Het werven van voldoende gekwalificeerd personeel is een aandachtspunt.
3	<u>Onderwijskwaliteit</u> Om een goede onderwijskwaliteit te borgen, is het van belang het nieuwe inspectiekader mee te nemen in het opstellen van het jaarplan voor onderwijskwaliteit en de kwaliteitscyclus meer in te bedden in de organisatie.

B.	**Risico's op het gebied van operationele activiteiten**
1	<u>Optimalisatie processen</u> Binnen Lijn 83 zijn nog niet alle ondersteunende processen optimaal ingericht. Dit kan leiden tot inefficiënte en ineffectieve bedrijfsvoering.
2	<u>Kwaliteit van de planning en control (P&C) cyclus</u> Als de kwaliteit van de volgende items onvoldoende is, dan leidt dit mogelijk tot een ondoelmatige besteding van de middelen:

	1. Sturingsinformatie (managementrapportages, begroting, beleidsplan); 2. Onvoldoende kennis en toepassing van risicomanagement; 3. Een niet toereikend ingerichte P&C-cyclus.

C.	**Risico's op het gebied van de financiële positie**
1	<u>Daling leerlingaantallen</u> De prognose van de leerlingaantallen laten in de komende jaren een verdere (lichte) daling zien. Dit leidt tot een daling van de rijksbekostiging. Als de kosten niet dalen in lijn met de daling van de bekostiging, dan heeft dit gevolgen voor de financiële positie.
2	<u>Leegstand</u> De leerlingaantallen zijn in de afgelopen 10 jaar gedaald met 30%. In de komende jaren wordt een daling van 2% verwacht. Lijn 83 kampt hierdoor op de meeste locaties met leegstand. De leegstand wordt niet bekostigd en legt hiermee een extra druk op de exploitatie.
3	<u>Vervangingsfonds</u> Lijn 83 is aangesloten bij het Vervangingsfonds, wat betekent dat kosten die Lijn 83 maakt voor de vervanging van ziek onderwijspersoneel worden vergoed. Hiervoor betaalt Lijn 83 premie. In de nabije toekomst wordt het Vervangingsfonds opgeheven. In de afgelopen jaren waren de premies lager dan de ontvangen vergoedingen. Als het Vf wordt opgeheven, betaalt Lijn 83 de kosten voor vervanging zelf. Hierdoor ontstaat een financieel risico.
4	<u>Wachtgelduitkeringen</u> De modernisering van het Participatiefonds gaat in per 1 augustus 2022. Hierdoor betaalt het schoolbestuur standaard een eigen bijdrage van 50% van de werkloosheidskosten. Door middel van een verzoek kan de eigen bijdrage worden verlaagd naar 10%. Concreet betekent dit een risico op hogere werkloosheidskosten voor Lijn 83.

D.	**Risico's op het gebied van financiële verslaglegging**

E.	**Risico's op het gebied van wet- en regelgeving**
1	<u>Vereenvoudiging van de bekostiging</u> Per 1 januari 2023 treedt de vereenvoudiging van de bekostiging in werking. Het moment van aanpassen van de bekostiging komt dichter bij de teldatum te liggen, waardoor de bekostiging beter voorspelbaar is. Ook wordt de berekening van de bekostiging vereenvoudigd. Deze aanpassingen zorgen voor herverdeeleffecten. Het lijkt erop dat de herverdeeleffecten stichtingsbreed beperkt zijn, maar op schoolniveau kan de impact groot zijn.
2	<u>Onderwijshuisvesting</u> Op korte termijn wordt een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd in relatie tot onderwijshuisvesting. Het investeringsverbod voor het po wordt versoepeld, maar ook een IHP wordt verplicht. Aanpassingen in deze wet kunnen leiden tot extra financiële risico's waar (op dit moment) nog geen bekostiging tegenover staat.
3	<u>Grillige bekostiging</u> In de afgelopen jaren heeft de overheid een aantal malen tijdelijke bekostiging aan schoolbesturen toegekend. Een recent voorbeeld hiervan zijn de NPO-middelen. Dit zijn tijdelijke middelen tot en met schooljaar 2022-2023. Voor Lijn 83 gaat het voor schooljaar 2021-2022 om ongeveer €1,5 miljoen. Het grootste gedeelte van deze bekostiging wordt besteed aan personeel. Door de aard van de CAO PO zal Lijn 83 vanaf schooljaar 2023-2024 wachtgelduitkeringen moeten betalen als de formatie niet via natuurlijk verloop kan worden teruggebracht.

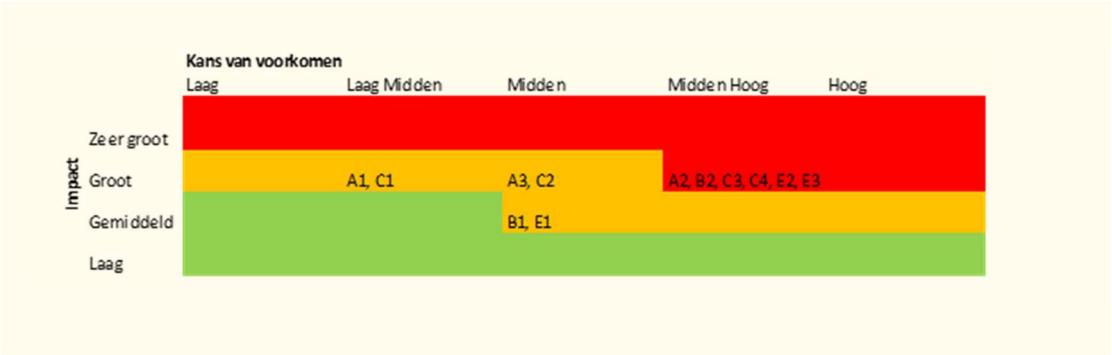

Bij de aangegeven risico's in het rode gebied is een weerstandsvermogen van 15%-20% van de structurele opbrengsten van toepassing en bij de risico's in het oranje gebied van 10%-15%. Voor de kaderbrief wordt op basis van bovenstaande analyse uitgegaan van een weerstandsvermogen van 15% van de structurele opbrengsten. Voor 2022 betekent dit een weerstandsvermogen van € 2.625.000. Op het moment dat organisatie (meer) maatregelen treft om de impact/kans van voorkomen te verkleinen, heeft dit direct gevolgen voor de hoogte van het benodigde eigen vermogen.

Beheersmaatregelen voor risico's geïdentificeerd als midden/hoog

A2: Ontwikkeling leerkrachten
Medio 2022 wordt strategisch personeelsbeleid vastgesteld. Hiermee wordt meer richting gegeven aan de doelen in het beleidsplan en de uitwerking hiervan op de professionele ontwikkeling van leerkrachten. Ook het werven van voldoende gekwalificeerd personeel krijgt hierin aandacht.

B2: Kwaliteit van de P&C cyclus
In 2022 zal de P&C cyclus verder worden doorontwikkeld. Dit betekent niet alleen rapportages op DR-niveau, maar ook training van directeuren in het gebruik van de begrotings- en rapportagetool. Op basis van de in 2022 behaalde resultaten zullen de activiteiten hieromtrent voor 2023 en verder worden bepaald.

C3: Vervangingsfonds
In 2022 wordt strategisch personeelsbeleid vastgesteld. Hierin zal ook verzuimbeleid worden opgenomen. Hiermee verwacht Lijn 83 het ziekteverzuim verder te laten dalen, zodat de kosten voor vervanging niet hoger zullen zijn dan het huidige verschil tussen premie en ontvangen vergoedingen.

C4: Wachtgelduitkeringen
Op dit moment heeft Lijn 83 een relatief beperkt aantal oud-medewerkers met een wachtgelduitkering. In het strategisch personeelsbeleid wordt aandacht besteed aan strategische personeelsplanning. Hiermee verwacht Lijn 83 een daling in het aantal fte in lijn met de daling in leerlingaantallen te bewerkstelligen.

E2: Onderwijshuisvesting
Het is nog onduidelijk hoe het wetsvoorstel in de praktijk eruit gaat zien, aangezien deze nog niet naar de Tweede Kamer is verstuurd. Op het moment dat deze beschikbaar is, kan Lijn 83 eventuele beheersmaatregelen treffen.

E3: Grillige bekostiging
Het is voor Lijn 83 niet mogelijk om hiervoor adequate beheersmaatregelen te treffen, anders dan een flexibele schil opnemen in de formatie. Hiermee kan Lijn 83 tot op zekere hoogte meebewegen met de bekostiging als deze wordt aangepast. Deze schil wordt opgenomen in de strategische personeelsplanning.

3. Verantwoording van de financiën

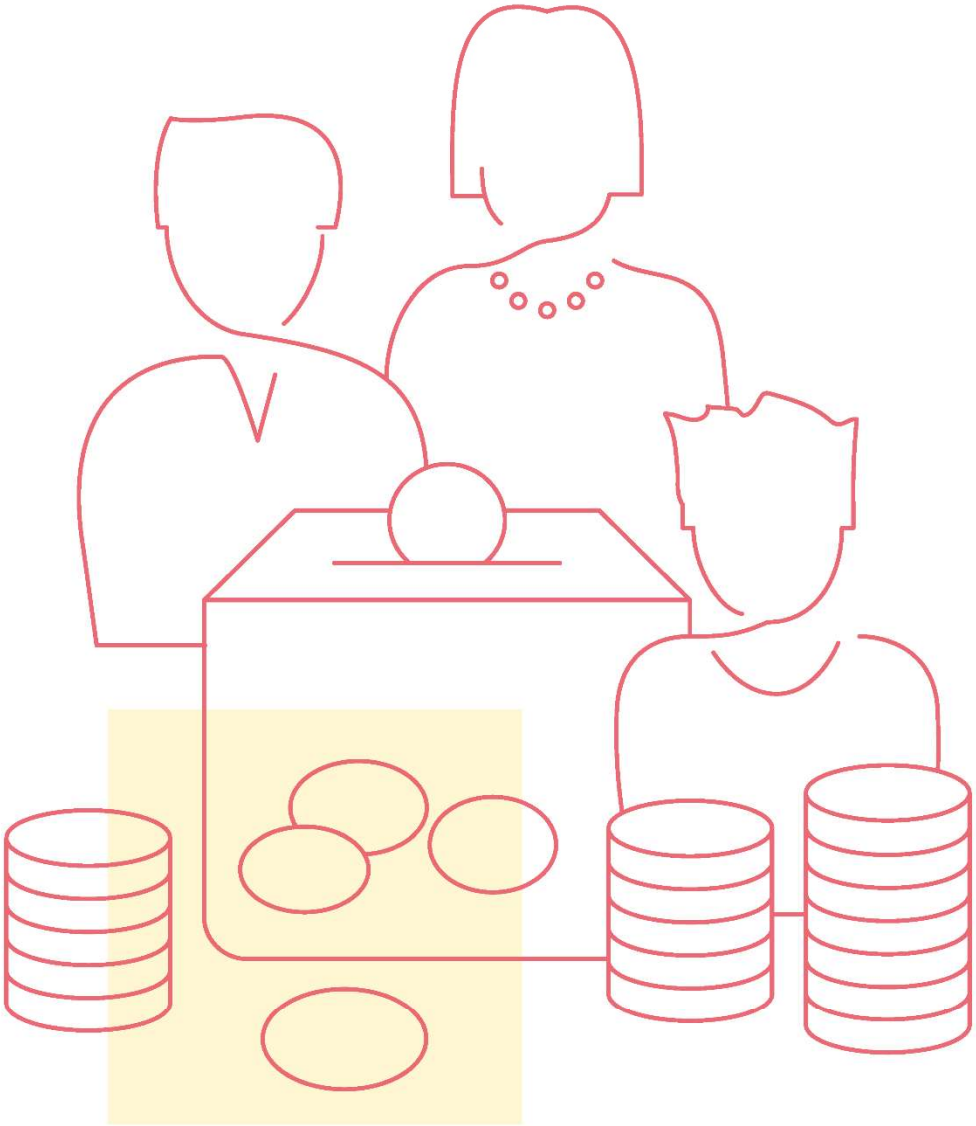

3.1 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen	2.204	2.145	2.140	2.114	2.144

De weergeven leerlingaantallen zijn gebaseerd op de teldatum 1 oktober. In de komende jaren wordt een verdere daling van de leerlingaantallen verwacht. We zien ook dat deze stabiliseert en zelfs weer licht stijgt over een aantal jaren. In de drie gemeentes worden relatief weinig nieuwe huizen gebouwd mede vanwege de stikstofcrisis. Wel zou de woningnood in Nijmegen ervoor kunnen zorgen dat er meer jonge gezinnen naar ons voedingsgebied verhuizen, mits de doorstroom op de (oververhitte) woningmarkt groter wordt.

FTE

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	12,51	12,67	10,89	10,51	10,40
Onderwijzend personeel	147,14	150,18	143,12	134,96	126,80
Ondersteunend personeel	25,40	27,39	27,73	25,06	24,92
Totaal	**185,05**	**190,24**	**181,75**	**170,53**	**162,13**

Schooljaar 2022-2023 is het laatste jaar dat de NPO-middelen voor scholen beschikbaar zijn. Het gaat hierbij in dat schooljaar om een bedrag van bijna €1,1 miljoen, waarbij ongeveer 90% uit formatie bestaat. Het betekent dus ook dat de formatie vanaf schooljaar 2023-2024 zal dalen. Daarnaast wordt in de komende jaren de formatie in lijn gebracht met de dalende leerlingaantallen. We verwachten dit door natuurlijk verloop te realiseren.

3.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

Staat van baten en lasten

	(T-1)	Begroting verslagjaar (T)	Realisatie verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3	Verschil verslagjaar t.o.v. begroting	Verschil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	15.606.709	15.074.549	16.766.950	16.434.427	15.506.768	14.847.008	1.692.401	1.160.241
Overige overheids-bijdragen en subsidies	199.399	193.800	174.977	193.800	193.800	193.800	-18.823	-24.422
Baten werk in opdracht van derden								
Overige baten	1.367.258	1.286.569	1.115.044	1.045.254	1.027.520	1.029.423	-171.525	-252.214
TOTAAL BATEN	**17.173.367**	**16.554.918**	**18.056.971**	**17.673.481**	**16.728.088**	**16.070.231**	**1.502.053**	**883.605**
LASTEN								
Personeelslasten	15.007.569	14.181.067	14.900.822	14.377.854	13.835.506	13.359.484	802.452	-74.050
Afschrijvingen	348.211	426.240	328.159	399.523	391.134	362.175	-98.081	-20.052
Huisvestingslasten	1.245.179	1.222.099	1.253.691	1.269.471	1.267.571	1.267.571	31.528	8.448
Overige lasten	1.605.119	1.379.357	1.360.540	1.296.118	1.293.318	1.243.318	-70.403	-246.165
TOTAAL LASTEN	**18.206.078**	**17.208.763**	**17.843.211**	**17.342.966**	**16.787.529**	**16.232.548**	**665.496**	**-331.819**
SALDO								
Saldo baten en lasten	-1.032.712	-653.844	213.760	330.514	-59.441	-162.317	836.555	1.215.423
Saldo financiële baten en lasten	241.123	21.500	38.335	15.500	15.500	15.500	26.416	-193.207
Saldo buitengewone baten en lasten								
TOTAAL RESULTAAT	-791.588	-632.344	252.095	346.014	-43.941	-146.817	862.971	1.022.215
Incidentele baten	145.144							-145.144
GENORMALISEERD RESULTAAT	**-646.444**	**-632.344**	**252.095**	**346.014**	**-43.941**	**-146.817**	**862.971**	**877.071**

Verklaring belangrijkste verschillen verslagjaar en begroting 2021

Rijksbijdragen
In 2021 is bekend gemaakt dat scholen voor schooljaar 2021-2022 (en schooljaar 2022-2023) een bedrag van ongeveer € 700,- per leerling voor PO en € 1.000 per leerling voor het SBO ontvangen om vertragingen veroorzaakt door Corona aan te pakken. Voor 2021 gaat het voor Lijn 83 om € 680.000. Deze was niet in de begroting opgenomen. Ook hebben scholen subsidies voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's ontvangen en subsidie voor "Meer handen in de klas" die niet in de begroting waren opgenomen (ruim € 600.000).

Personeelslasten
Voor het Nationaal Programma Onderwijs is voor ongeveer 17 FTE tijdelijke leerkrachten en onderwijsassistenten aangenomen. Dit leidt in 2021 tot ongeveer €500.000 aan extra loonkosten.

Verklaring belangrijkste verschillen verslagjaar en vorig jaar

Rijksbijdragen
Zie verklaring verschillen verslagjaar en begroting.

Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa					
Materiële vaste activa	1.174.773	1.377.433	1.400.000	1.200.000	1.200.000
Financiële vaste activa	1.282.515	149.485	400.000	200.000	0
Totaal vaste activa	2.457.288	1.526.918	1.800.000	1.400.000	1.200.000
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden					
Vorderingen	1.056.394	1.139.503	350.000	350.000	350.000
Kortlopende effecten	253.135	251.290	0	0	0
Liquide middelen	5.790.225	7.034.807	7.265.021	7.337.956	7.080.036
Totaal vlottende activa	7.099.754	8.425.600	7.615.021	7.687.956	7.430.036
TOTAAL ACTIVA	**9.557.042**	**9.952.518**	**9.415.021**	**9.087.956**	**8.630.036**
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	4.893.115	5.245.039	4.096.015	4.052.074	3.905.257
Bestemmingsreserves	413.286	482.029	400.000	418.071	415.361
Overige reserves en fondsen					
Totaal eigen vermogen	5.306.401	5.558.496	4.496.015	4.470.145	4.320.618
VOORZIENINGEN	2.488.414	2.559.535	2.427.617	2.226.611	2.144.222
LANGLOPENDE SCHULDEN					
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.762.228	1.834.186	2.491.389	2.391.200	2.165.196
TOTAAL PASSIVA	**9.557.042**	**9.952.518**	**9.415.021**	**9.087.956**	**8.630.036**

In 2021 zijn de twee perpetuals verkocht, die nog in de portefeuille van Lijn 83 waren opgenomen. Hiermee zijn de financiële vaste activa (naast vrijval van een tweetal reguliere obligaties) fors verminderd en de liquide middelen fors gestegen. In de komende jaren loopt de obligatieportefeuille geheel af. Het is niet rendabel om obligaties aan te kopen.

In 2021 is een bestemmingsreserve NPO toegevoegd ter hoogte van €170.000.
In 2023 vervalt de vordering op OCW door de vereenvoudiging van de bekostiging. Dit heeft effect op de hoogte van de vordering en het eigen vermogen.

3.3 FINANCIËLE POSITIE

Kengetallen[2][3]

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslag-jaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signaleringswaarde
Solvabiliteit (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	0,82	0,82	0,74	0,74	0,75	Ondergrens: < 0,3
Weerstandsvermogen Eigen vermogen / totale baten (incl. financiële baten)	0,30	0,31	0,26	0,27	0,27	Ondergrens: < 0,05
Liquiditeit Vlottende activa / Kortlopende schulden	4,03	4,59	3,06	3,22	3,43	Ondergrens: 1.5 (bij totale baten onder €3 mln), 1.0 (bij totale baten tussen €3 mln en €12 mln), 0,75 (bij totale baten boven €12 mln)
Rentabiliteit Resultaat / totale baten (incl. financiële baten) * 100%	-4,54%	1,39%	-0,97%	1,87%	-2,70%	Afhankelijk van de financiële positie
Reservepositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW) (Feitelijk publiek eigen vermogen -/- Signaleringswaarde publiek eigen vermogen) / totale baten	2,61	2.44	2,00	2,20	2,18	Bovengrens[4]: > 0

Toelichting op de financiële positie
De reservepositie over de komende jaren laat een bovenmatig publiek eigen vermogen zien. In dit eigen vermogen is echter ook een bestemmingsreserve Passend Onderwijs en een bestemmingsreserve NPO opgenomen. Deze bestemmingsreserves staan niet ter vrije beschikking van de stichting. Maar ook

[2] https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/risico-indicatoren-en-signaleringswaarden-financieel-continuiteitstoezicht
[3] https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/toezicht-op-publiek-eigen-vermogen/rekenhulp-signaleringswaarde
[4] https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/toezicht-op-publiek-eigen-vermogen/rekenhulp-signaleringswaarde

zonder deze bestemmingsreserve is er sprake van een bovenmatig publiek eigen vermogen. In de kaderbrief voor de begroting 2022-2026 is opgenomen dat het bovenmatige eigen vermogen ongeveer € 1.000.000 is. Bij het bepalen van het bovenmatig eigen vermogen is rekening gehouden met de daling in het eigen vermogen door de vereenvoudiging van de bekostiging. Lijn 83 wil dit bovenmatige eigen vermogen beleidsrijk afbouwen in overleg met de diverse gremia over de komende 10 jaar.

Verslag intern toezicht

SAMENSTELLING INTERN TOEZICHT

Naam	Functie RvT	Commissies	Toegetreden	Herbenoemd *Aftredend*
Bertruke Wein *(GMR-voordracht)*	Voorzitter	Remuneratie	20.01.2015	31.12 2022
Maurice Bergmans	Vicevoorzitter	(Onderwijs)kwaliteit Remuneratie KEC Gennep	01.01.2017	31.12.2020 31.12.2024
Marcel Janssen	Lid	(Onderwijs)kwaliteit KEC Gennep	01.01.2019	31.12.2022 31.12.2026
Hans Jaspers	Lid	Audit	01.01.2021	31.12.2024 31.12.2028
Martien Rutten	Lid	Audit	20.01.2015	31.12.2021
Frans Vullings	Lid	(Onderwijs)kwaliteit Audit	01.01.2017	31.12.2020 31.12.2024
Gerard Vrinte	Lid	Remuneratie	20.01.2015	31.12.2021

Nevenfuncties Raad van Toezicht

HOE HET TOEZICHT IS VORMGEGEVEN

TOEZIEN IN 2021

Reguliere vergaderingen
De RvT vergadert in het bijzijn van het College van Bestuur. Aan elke vergadering gaat een besloten overleg zonder College van Bestuur vooraf. In 2021 is zes keer regulier vergaderd, twee keer fysiek en vier keer digitaal. In de reguliere vergaderingen zijn onderwerpen geagendeerd volgens jaarplanning, zoals het jaarplan (goedgekeurd), de begroting en jaarrekening (goedgekeurd), het bestuursformatieplan (goedgekeurd), de externe samenwerkingsrelaties (waaronder die voor passend onderwijs, de vervangingspool en de onderwijskundige- en ICT-ondersteuning). Ook de prestaties op onderwijskundig gebied (opbrengsten scholen, kwaliteit van het onderwijs, rapportages onderwijsinspectie en ontwikkelingen op scholen en in de maatschappij) en de continue verbetercultuur worden in deze reguliere vergaderingen besproken.

Er is voorts een verdiepende online dialoog gehouden over de besturingsfilosofie enerzijds, toezichtvisie en -kader anderzijds. Als resultaat van deze dialoog zijn deze documenten in 2021 herzien en vastgesteld. Daarnaast is er een themabijeenkomst geweest over kwaliteitszorg en onderwijskwaliteit. Na een inleiding door de extern begeleider onderwijs over de onderwijskundige prestaties

van Lijn 83 was er ruimte voor College van Bestuur en Raad van Toezicht om samen te reflecteren op die prestaties.

De Raad van Toezicht spreekt waardering uit voor de wijze waarop Lijn 83 het proces van kwaliteitszorg heeft door ontwikkeld. Het kwaliteitszorgsysteem maakt sneller voor College van Bestuur en Directeurenraad inzichtelijk op welke scholen het goed gaat en welke scholen extra aandacht behoeven. Het doorontwikkelde kwaliteitszorgsysteem maakt dat er een gerichte dialoog kan zijn over het verbeteren van (de opbrengsten van) onderwijs, of het nu gaat om keuzes in het aanbod voor een rijke leeromgeving of om keuzes ten aanzien van het pedagogisch of didactisch klimaat.

De afgelopen jaren is met vereende krachten gewerkt aan de herinrichting van de bedrijfsvoering. De Raad van Toezicht constateert dat dit zijn vruchten afwerpt: Lijn 83 is een meer datagedreven organisatie geworden. Hierbij stond 2021 onder meer in het teken van een verdere finetuning van een plan- en doelmatige procesgang, is er gewerkt met kaders om de begroting beleidsrijk vorm te geven en laat de kwaliteit van de managementrapportages een positieve ontwikkeling zien. De Raad van Toezicht is van mening dat een verdere verbetering ligt in een strakkere discipline op uitvoering. Dat veronderstelt heldere wederzijdse rolverwachtingen.

Het samen werken aan verbetering, of dat nu om onderwijs of bedrijfsvoering gaat, is een continu proces dat een gezamenlijke professionele cultuur vraagt. Binnen Lijn 83 zijn in 2021 ontwikkelgroepen opgestart om het samen krachtig leren op verschillende thema's van de strategische koers vorm te geven. Lijn 83 legt het eigenaarschap en de professionele autonomie nadrukkelijk bij een school; directeur en team zijn verantwoordelijk voor goed onderwijs met passende ambities gegeven hun schoolcontext. Door het werken in stichtingsbrede ontwikkelgroepen wordt ook steeds meer bovenschools gewerkt aan onderwijsverbetering en -innovatie (waaronder digitale geletterdheid). De Raad van Toezicht constateert dat scholen, teams of individuele leerkrachten elkaar daarin steeds beter weten te vinden. De Raad van Toezicht is van mening dat Lijn 83 hierin nog verder kan groeien. Hoe kunnen de Lijn 83-ambities met de pijlers 'delen = vermenigvuldigen, lef, met open vizier, gearmd met de omgeving, léérkracht en wereldkinderen' en de ambities van de individuele scholen elkaar nog meer versterken? Een kans voor College van Bestuur én Directeurenraad om hier met vereende krachten verder invulling aan te geven.

Voor een goede onderwijskwaliteit, nu en straks, is kwalitatief, betrokken en bevlogen personeel een must. In 2021 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een *integraal* strategisch human resources managementbeleid. Een beleid dat in balans is met de strategische koers, het onderwijskundig en financieel beleid. Dit nieuwe plan zal medio 2022 worden gepresenteerd, iets later dan het voornemen vorig jaar was.

De realisatie van het Kind Expertise Centrum Ganapja is een feit. De Lijn 83-scholen Stella Nova en De Piramide hebben hierin een plekje hebben gekregen naast Spring Kinderopvang en basisschool De Elckerlyc. Helaas bleek er op laatst geen ruimte voor Mikado, de school voor speciaal onderwijs. Jammer, daar het afgelopen jaar door de intrek van Mikado in het 'oude gebouw van Maria Goretti' al geproefd was aan het gezamenlijk invulling geven aan inclusief onderwijs. De Raad van Toezicht ziet dit als een gemiste kans en heeft het College van Bestuur geadviseerd proactief na te denken hoe er gegeven de afstand toch kan worden samengewerkt met Mikado.

In zijn rol als werkgever van het College van Bestuur heeft de Raad van Toezicht de taak om het College van Bestuur te evalueren; hiertoe is een beoordelingscyclus opgesteld die in 2021 is ingebed in de planning & control cyclus. Medio 2021 is een doelstellingengesprek gehouden en eind 2021 is een functionerings- en beoordelingsgesprek geweest. Naar het oordeel van de Raad van Toezicht heeft het College van Bestuur een goede prestatie geleverd in de doorontwikkeling van Lijn 83 in een tijd waar door de continue schakeling tussen fysiek en/of onlineonderwijs veel is gevraagd van de organisatie. Lijn 83 is een financieel gezonde en organisatorisch stabiele onderwijsorganisatie die kwalitatief goed onderwijs verzorgt. De organisatie is inhoudelijk, bedrijfsmatig en bestuurlijk in control.

Commissies Raad van Toezicht
De *Auditcommissie* heeft in 2021 drie keer vergaderd met het College van Bestuur ter voorbereiding van en advisering over de behandeling van financiële onderwerpen en het systeem van risicobeheersing. Door de aandacht voor deze onderwerpen, zowel in deze commissie als in de voltallige Raad van Toezicht, wordt toezicht gehouden op een rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

De jaarrekening 2020, het bestuursverslag, het bestuursformatieplan, de managementrapportages, de begroting 2022 (inclusief jaarplan), het accountantsverslag van A12 Register Accountants zijn vaste punten van bespreking. Meer specifiek heeft de auditcommissie in 2021 advies aan de Raad van Toezicht uitgebracht over de noodzaak om meer actuele cijfers te hebben in managementrapportages om zo nodig bij te kunnen sturen, regie te nemen en proactief met voorstellen te komen, bijvoorbeeld voor de afbouw van het beperkt bovenmatig eigen vermogen en een maximumperiode te definiëren voor de inzet van de extra gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs voor een aanpak van de leerachterstanden door corona. De auditcommissie benadrukt dat Lijn 83 scherp zal moeten zijn op het zo laag mogelijk houden van materiële kosten. Onder meer door dalende leerlingenaantallen is er leegstand dat noopt tot overleg met de gemeenten.

De *Commissie Onderwijs(kwaliteit)* is ingesteld om de kwaliteit van het onderwijs te monitoren, ter voorbereiding van de plenaire vergaderingen van de Raad van Toezicht. De commissie heeft in 2021 twee keer overlegd met zowel College van Bestuur als de extern onderwijsadviseur. De commissie is van mening dat Lijn 83 meer zicht heeft op de onderwijskundige prestaties van de verschillende scholen door de doorontwikkeling van het kwaliteitszorgsysteem. Er is gediscussieerd over de normen voor basiskwaliteit. De commissie heeft de Raad van Toezicht (en daarmee het College van Bestuur) geadviseerd de streefbeelden te concretiseren en hierop gericht te reflecteren aan de hand van een vaste agenda rond thema's en trends en deze door te vertalen naar een plan van aanpak.

De *Remuneratiecommissie* heeft de voorbereidingen gecoördineerd met betrekking tot het evalueren en beoordelen van het College van Bestuur. Het collectieve oordeel van de Raad van Toezicht is door de voorzitter van de Raad van Toezicht en de voorzitter van de remuneratiecommissie met het College van Bestuur gedeeld en besproken. De bezoldiging is in overeenstemming met de CAO voor bestuurders. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de vergoeding aan het College van Bestuur. De door de collegevoorzitter ingediende declaraties worden periodiek door de voorzitter van de remuneratiecommissie gezien en getekend voor akkoord. Gelet op de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen, die vanaf 1 juli is ingegaan, heeft de remuneratiecommissie daarnaast het voortouw genomen bij het herzien van de statuten en de verschillende reglementen zie hoofdstuk 1.2 'Governance'. In het kielzog daarvan is ook de waarneming van het College van Bestuur bij belet en

ontstentenis besproken. Statuten en reglementen zijn in de Raad van Toezicht besproken en vastgesteld.

De tijdelijke *Commissie Kind Expertise Centrum* is actief geweest tot medio 2021. Voor de oplevering is een bijpraat moment geweest. De grond en de schoolgebouwen van Maria Goretti en De Piramide zijn - na schriftelijke goedkeuring door de Raad van Toezicht - overgedragen aan de gemeente Gennep.

ACTIVITEITEN IN 2021

Overleg met de Directeurenraad
Op 31.05.2021 is er een digitaal overleg geweest met een delegatie van de Raad van Toezicht en een voltallige directeurenraad. De directeurenraad heeft kennis gemaakt met Hans Jaspers als nieuw lid van de Raad van Toezicht, de Raad van Toezicht met de nieuwe directeuren van De Piramide en De Adalbert. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht vooral geluisterd naar het wel en wee van Lijn 83 en de uitdagingen door corona, iedere dag weer.

Overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
Delegaties van de Raad van Toezicht en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad hebben elkaar in 2021 een keer digitaal ontmoet in het bijzijn van het College van Bestuur. Volgens de Code Goed Bestuur hadden dit twee ontmoetingen moeten zijn. Naast een kennismaking met enkele nieuwe GMR-leden stond de communicatie binnen de driehoek bestuur – medezeggenschap - toezicht op de agenda. Er is daarnaast een enkele keer constructief contact geweest tussen de voorzitters van de Raad van Toezicht en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.
De Raad van Toezicht benadrukt in zijn vergaderingen geregeld het belang van goede medezeggenschap. Voor de noodzakelijke checks and balances is het essentieel dat medewerkers meedoen aan medezeggenschap en dat Lijn 83 dit faciliteert.

Schoolbezoeken
Delegaties van de Raad van Toezicht hebben in 2021 de volgende basisscholen digitaal bezocht: Sterrenschool EigenWijs, De Brink, De Heggerank, Maria Goretti, De Ratel, De Drie Vijvers en De Fontein. Schoolbezoeken betekenen een kennismaking met de onderwijspraktijk. Daarnaast dragen de schoolbezoeken bij aan een beeld van datgene wat in vergaderingen aan de orde komt (en dat is belangrijk in het kader van het feit dat de Raad van Toezicht ook eigen informatie moet vergaren). De Raad van Toezicht vindt het voorts belangrijk om betrokkenheid te tonen voor het werk op scholen. In het najaar heeft een delegatie van de Raad van Toezicht een fysieke rondleiding gehad in het Kind Expertise Centrum Ganapja.

Gesprek met Onderwijsinspectie
De Onderwijsinspectie heeft een onderzoek gehouden naar het bovenmatig eigen vermogen van scholen. In maart 2021 heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht en de voorzitter van de auditcommissie daarom deelgenomen aan een gesprek met andere toezichthouders hierover. Ook het College van Bestuur heeft met andere bestuurders een gesprek gehad met de Onderwijsinspectie. Het eindverslag van dit onderzoek is in de Raad van Toezicht besproken.

GOOD GOVERNANCE EN PROFESSIONALISERING RAAD VAN TOEZICHT

Goed bestuur en toezicht zijn belangrijke voorwaarden voor goed onderwijs. Het veronderstelt dat Raad van Toezichtleden, naast hun eigen deskundigheid een goed overzicht hebben van actuele ontwikkelingen op het vlak van bestuur en toezicht binnen de onderwijssector. Naast dat alle leden lid zijn van de VTOI-NVTK, hebben de leden van de Raad van Toezicht in 2021 deelgenomen aan diverse (online) professionaliseringsactiviteiten.

In december 2021 heeft de Raad van Toezicht digitaal afscheid genomen van de toezichthouders Martin Rutten en Gerard Vrinte vanwege het verstrijken van hun statutaire periode. Met het aftreden van beide heren verdwijnt niet alleen een stukje geschiedenis en geheugen van de voorgangers van Lijn 83, maar is ook het moment aangebroken dat de Raad van Toezicht van Lijn 83 verder gaat als een raad bestaande uit vijf personen. Begin 2022 zal dit moment worden gemarkeerd. Naast dat we ons inhoudelijk laten inspireren door een werkbezoek bij de Koninklijke Visio in Grave, het werkterrein van collega Marcel Janssen, staat een reflectiegesprek op de agenda.

Februari 2022
Raad van Toezicht Lijn 83

Bertruke Wein - Voorzitter
Maurice Bergmans - Vicevoorzitter
Marcel Janssen - Lid
Hans Jaspers - Lid
Frans Vullings - Lid